

Nr 90.

Av herr **Löfvander m. fl.**, om ökat tullskydd för matlök.

I frukt- och trädgårdsutredningens betänkande anföres å sidan 167 bland annat följande:

Odling av matlök bedrivs sedan lång tid tillbaka i fältmässig skala inom landet, framförallt i Skåne men även i nordligare landskap. Enligt vad som framgår av svaren å utredningens cirkulärskrivelse till hushållningssällskapens trädgårdstjänstemän m. fl. är avsaluodlingen störst i Skåne, på Öland och Gotland samt i Östergötland. Under senare delen av 1920-talet och början av innevarande decennium var odlingen till följd av den i starkt tempo stegrade importen mindre lönsam. Yrkanden om ett förstärkt tullskydd framfördes under nämnda tid vid upprepade tillfällen till statsmakterna utan att föranleda någon åtgärd. Först år 1936 vunno odlarna gehör för sina önskemål, i det nu gällande säsongtull å lök, 20 öre kg. under tiden 1 juni—31 dec., då infördes. Som en följd härav ha lökpriserna under hösten 1936 och 1937 legat högre än före tullhöjningen. Dock har den högre tullen endast ofullständigt kunnat lämna odlingen det stöd som varit av förhållandena påkallat. Orsaken härtill synes vara att söka däri, att säsongtullens giltighetstid blivit för knappt avmätt. Enligt vad utredningen inhämtat kan hela den inhemska produktionen icke till skäligen priser vinna avsättning före årsskiftet, då den lägre tullen träder i kraft. Det har konstaterats, att en stor mängd odlare den 1 januari 1936 innehade stora lager av lök, vilka i konkurrens med den utländska varan måste säljas till låga priser. Bekräftelse härå vinner man vid ett studium av den å sidan 49 upptagna tabellen rörande prisnoteringarna å matlök i Klarahallen i början av år 1937. Den av utredningen i kap. 3 sid. 47 lämnade redogörelsen för det nu rådande tullskyddets verkningar giva vid handen att lökimporten efter säsongtullens införande tredubblats i januari och fördubblats i februari månad. Av samma redogörelse framgår att de till handelsstatistiken under de första månaderna år 1937 deklarerade importvärdena å lök (exklusive tull) utgjorde 9 öre för kg mot 14 à 18 öre år 1935 och 1936 samt 12 à 14 öre år 1934. Under den senaste säsongen synes odlarna, varnade av erfarenheten under föregående säsong, ha försålt större delen under hösten. Priset å svenskodlad lök har i anledning härav ej obetydligt nedgått.

Med hänsyn till vad sålunda anförts finner utredningen det angeläget, att giltighetstiden för säsongtullen utsträcker att gälla även januari och februari månader. Det bör i detta sammanhang erinras om att lantbruksstyrelsen i infortrat yttrande över de motioner, som lågo till grund för 1936 års tulländring förordade en förlängning av nämnda tid till den 31 mars. Styrelsen anförde som motivering till sitt förslag att lök var mycket hållbar och icke

borde föras i marknaden i för stora partier på en gång. På grund av det anförda hemställer utredningen

att tullen å matlök (stat. nr 109, tulltaxenr 53) måtte bestämmas till 5 kronor för tiden 1 mars—31 maj samt till 20 kronor under annan tid, allt pr 100 kg.

Detta kommitterades så välmotiverade förslag föranledde icke till någon vidare åtgärd från statsmakternas eller riksdagens sida under sistförflutna år.

Den odlingssäsong som nu har förflutit har ytterligare aktualiserat kravet på utsträckt tid för säsongtullen. Mycket stora lager av matlök funnos vid årsskiftet till salu, och den stora import, som äger rum sedan tilläggstullens verkan upphör, gör att dessa lökpartier nu utbjudas till priser, vilka äro omkring 10—12 kr. pr 100 kg. Att priserna under senare delen av föregående år även varit låga beror delvis därpå att större partier odlats, vilka icke kunnat försäljas under den tid som den högre tullen gäller. Det bör i detta sammanhang också beaktas, att verkningarna av den högre tullen icke sträcka sig för hela den tid denna högre tull gäller, då affärsmännen äro mycket försiktiga med sina inköp under den sista månaden av den högre tullens giltighetstid.

Att odlingen av matlök utvidgats utgör i och för sig icke något fel, då vi inom landet kunna verkställa denna odling. Vad som nu behövs är en längre försäljningstid för den svenska löken, då vi på grund av många orsaker icke i produktionshänseende kunna upptaga konkurrensen med den utländska odlingen. Att utsträcka tiden för den högre säsongtullen under månaderna januari och februari synes oss icke vara nog utan är det vår uppfattning att även mars månad bör inryckas i denna tidsbestämmelse. Skulle eventuellt behovet av matlök inom landet under mars månad något av de första åren icke kunna fyllas med svensk vara kan regeringen få bemyndigande att utfärda licenser för de partier som kunna anses vara av behovet att importera.

Med stöd av vad vi sålunda anförvt våga vi hemställa,

att tullen å matlök (stat. nr 109, tulltaxenr 53) måtte bestämmas till 5 kronor för tiden 1 april—31 maj samt till 20 kronor under annan tid av året, allt pr 100 kg.

Stockholm den 21 januari 1939.

Axel Löfvander.

Ivar Persson.

John Gustavson.

Anton Pettersson.

Arthur Heiding.

Allan Holstenson.